

Inför valet: Så ska psykiska hälsan öka

Det viktigaste är att satsa på vården för att minska den psykiska ohälsan i samhället, anser de flesta riksdagspartier. Bara två – Socialdemokraterna och Vänsterpartiet, tar upp reformer som ger mer pengar i plånboken för gruppen då det anses förbättra levnadsvillkoren. Dessutom vill de fördubbla statens satsning mot psykisk ohälsa, vilket är mest pengar sedan psykiatireformen infördes.

Revansch har via mejl frågat alla riksdagspartierna om deras viktigaste valfråga när det gäller psykisk ohälsa och att förbättra levnadsvillkoren för gruppen.

Samtliga partier tar upp psykiatri och vården. Men Socialdemokraterna och Vänsterpartiet nämner också andra faktorer som påverkar den psykiska hälsan. Vänsterpartiet vill förbättra sjukförsäkringen. Socialdemokraterna nämner den inte, men påpekar att de tillsammans med V har genomfört förbättringar för personer med psykisk ohälsas privatekonomi. Dels höjde de i januari i år bostadstillägget och sänkte skatten för personer med sjuk- och aktivitetsersättning. Dels ska de i juli höja garantinivån i sjuk- och aktivitetsersättningen med drygt 300 kronor. S och V har också enats om att socialtjänstens arbete med barn och unga ska få 250 miljoner kronor mer per år fram till år 2020.

Ett annat vallöfte är att fördubbla statens årliga satsningar mot psykisk ohälsa, se faktarutan till höger. Det är mest pengar sedan 1995 och mer än den 1 miljard kronor per år som alliansregeringen satsade i och med rehabiliteringsgarantin år 2008–2015, enligt rapporten »Psykisk hälsa – ett gemensamt ansvar» av myndigheten Vård-

analys, i varje fall om satsningen håller i sig.

250 miljoner kronor av satsningen är riktad till barn och unga, delvis till barn- och ungdomspsykiatri, BUP men också till stöd inom primärvården. Centerpartiet å andra sidan vill satsa 300 miljoner kronor per år enbart på BUP för att »öka tillgängligheten».

Även Kristdemokraternas huvudfokus är barn- och ungas psykiska hälsa. De anser att elevhälsan inte längre ska ha skolan som huvudman, utan ligga under landstinget, för att tidigt upptäcka psykisk ohälsa och förbättra samverkan med BUP. KD vill också återinföra patientansvarig läkare som ska samordna övriga specialiteter patienten kan ha behov av. På sikt vill KD att staten ska ha huvudansvar för hela vårdens organisation.

Liberalerna vill liksom övriga partier att köerna ska minska till psykiatri. De anser också att varje vårdcentral ska ha tillgång till psykolog, psykiater och »andra relevanta yrkesgrupper» samt att skolhälsovården ska stärkas.

Miljöpartiet vill öka förutsättningarna för egenremiss till terapi, införa hälsokontroller i skolan med fokus på den psykiska ohälsan och korta köerna till barn- och ungdomspsykiatri. De anser att ett första besök ska erbjudas inom 20 dagar, medan KD har 30 dagar som krav. I övrigt, se kolumnen till höger.

Anna Langseth

Riksdagspartiernas olika vallöften:

Centerpartiet

300 miljoner kronor till BUP. Öka tillgängligheten till enklare samtalsstöd för vuxna.

Kristdemokraterna

Samla hela barn- och ungdomshälsovården inklusive elevhälsan under en huvudman.

Liberalerna

Självvald inläggning, stärkt brukarmedverkan och psykiatriambulanser i hela landet.

Moderaterna

Vården överlag ska få 3 miljarder under 2018 för att minska vårdköerna.

Miljöpartiet

Satsa på skolhälsovården. Öka tillgängligheten inom primärvården och psykiatri.

Socialdemokraterna

1,7 miljarder kronor mot psykisk ohälsa i år. 2,2 miljarder år 2019 och 2 miljarder år 2020.

Sverigedemokraterna

Rätt att välja vårdgivare, få utredning inom vårdgarantin och fler vårdplatser inom BUP.

Vänsterpartiet

Förbättra sjukförsäkringen. Gruppens insatser bör samordnas + samma som S, se ovan.